

Vergaderjaar 2018–2019

34 970

EU-voorstel: mededeling van de Commissie aan het Europees parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's – bestrijding van online-desinformatie: een Europese benadering COM(2018)236¹

D

BRIEF VAN DE VOORZITTERS VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR JUSTITIE EN VEILIGHEID, VOOR ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT/LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT EN VOOR BINNENLANDSE ZAKEN EN DE HOGE COLLEGES VAN STAAT/ALGEMENE ZAKEN EN HUIS VAN DE KONING

Aan de vicevoorzitter van de Europese Commissie, de heer F.C.G.M. Timmermans

Den Haag, 13 maart 2019

De leden van de vaste commissies voor Justitie en Veiligheid, Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, en Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning van de Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben op 19 februari 2019 en 5 maart 2019 gesproken over de brief van de Europese Commissie d.d. 21 januari 2019 waarin is geantwoord op vragen over de bestrijding van online-desinformatie.² De leden van de **PVV**-fractie hebben met verbazing kennisgenomen van deze antwoorden van de Europese Commissie en hebben dan ook de navolgende aanvullende vragen.

In de beantwoording geeft de Europese Commissie aan dat er een brede publieke raadpleging is gehouden met maar liefst 2.986 ingevulde vragenlijsten van de 508.000.000 inwoners van de EU. Wie zijn er op welke wijze benaderd en hoe was de geografische spreiding, ook van de respondenten? In hoeverre kan de Europese Commissie aantonen dat dit een representatieve steekproef was? Dat geldt ook voor de Eurobarometerpeiling.³ In hoeverre is er geborgd dat deze peiling een representatieve steekproef is?

Het hoogste Nederlandse orgaan, te weten ons parlement, heeft de regering dringend verzocht zich in Europees verband hard te maken voor

¹ Zie dossier E180014 op www.europapoort.nl

² Kamerstukken I 2017/2018, 34 970, C.

³ Flash Eurobarometer 464 Report, *Fake news and disinformation online*, European Commission, April 2018.

terugdringing van Europese bemoeienis die als censuur kwalificeert⁴. De Europese Commissie slaat dat dringende verzoek in de wind. Begrijpt de Europese Commissie dat de weerstand jegens de EU alleen maar wordt vergroot als zij geen boodschap heeft aan de Nederlandse volksvertegenwoordiging?

De Europese Commissie behoudt zich het recht voor om, indien de Europese Commissie iets onjuist of misleidend vindt en/of waarvan de Europese Commissie meent dat dit onder haar bevoegdheid valt, dat kenbaar te maken. Op welke wetgeving baseert de Europese Commissie dat recht en hoe verhoudt zich dat met de dringende wens van het Nederlandse parlement dat de Europese Commissie zich daar NIET mee bemoeit? Welk nepnieuws valt volgens de Europese Commissie wel en niet onder haar bevoegdheid?

Het bevreemd de leden van de PVV-fractie dat, indien Duitsland en Frankrijk maatregelen nemen die politieke opvattingen censureren, de Europese Commissie niet de behoefte voelt om te reageren. Hoe zou de Europese Commissie dat zelf kwalificeren, anders dan eenzijdig en misleidend?

In haar beantwoording geeft de Europese Commissie aan dat de monitoring zich nu toespitst op Russische media.⁵ Waaruit maakt de Europese Commissie op dat de Russische media van invloed zouden kunnen zijn op de inwoners van de EU? Is dat onafhankelijk onderzocht? In hoeverre meent de Europese Commissie inwoners aan de oostelijke randen van de EU te kunnen bereiken met een EU-website?

De Europese Commissie geeft in haar beantwoording tevens aan dat desinformatie een steeds groter wordende uitdaging vormt,⁶ terwijl de Europese Commissie niet in staat is een sluitend voorbeeld te noemen. Hoe komt de Europese Commissie daarbij? Hoe groot was de uitdaging voorheen en hoe groot is deze nu?

De vrij eenvoudige vraag van de leden van de PVV-fractie om met een voorbeeld te komen hoe desinformatie zou hebben geleid tot het omslaan van beleidsvormingsprocessen, laat de Europese Commissie onbeantwoord. Is dat niet de beste aanwijzing dat de Commissie beter kan stoppen met dit «Ministerie van Waarheid»?

Ook gaat de Europese Commissie niet in op de vraag of eenzijdige informatie, zoals verstrekt door met name de staatsmedia, niet nog veel kwalijker is dan nepnieuws. Arnold Karskens heeft met zijn zwartboek intussen haarfijn aangetoond dat alleen al het Nederlandse NOS Journaal overloopt van eenzijdige, politiek sturende informatie, propaganda en discriminatie.⁷ Veel kwalijker dan welk nepnieuwsbericht in Rusland dan ook. Op deze desinformatie en manipulatie gaat de Europese Commissie in haar beantwoording niet in. Komt dat omdat het NOS Journaal dezelfde vooringenomenheid hanteert als de Europese Commissie? Zo nee, welke redenen ziet de Europese Commissie dan om de NOS niet op deze stroom – ook online – nep-nieuws aan te spreken?

Op basis waarvan meent de Europese Commissie de conclusie te moeten trekken dat, als er maar een redactie is aangesteld, deze media tot objectieve nieuwsgaring komen? De leden van de PVV-fractie verwijzen de

⁴ Kamerstukken II 2017/2018, 21 501-34, nr. 290.

⁵ Kamerstukken I 2017/2018, 34 970, C, p.9.

⁶ Kamerstukken I 2017/2018, 34 970, C, p.9.

⁷ www.thekarskenstimes.com.

Europese Commissie hierbij naar de vorige vraag, welke dit argument in hun ogen totaal ontkracht.

De Europese Commissie verwijst naar het heldere en duidelijk zichtbare mechanisme voor het signaleren van fouten en het geven van feedback op de site van EUvsDisinfo.⁸ De Europese Commissie stelt daar tegenover dat in het geval van GeenStijl men van die mogelijkheid geen gebruik heeft gemaakt. Dat is ONWAAR. Het is EUvsDisinfo meermalen gemeld. EUvsDisinfo kwam pas in beweging na een schrijven van een advocaat. Feedback was reeds veelvuldig gegeven, maar werd door EUvsDisinfo genegeerd.

Via deze link wordt uw nepnieuws ontkracht: <https://www.geenstijl.nl/5146229/yo-msm-als-jullie-dit-net-zo-gretig-kunnen-overnemen-als-mh17-svp/>. Waarom informeert de Europese Commissie de Eerste Kamer willens en wetens onjuist?

Graag ontvangen de leden van de PVV-fractie de link waarop de Europese Commissie de onjuiste berichtgeving (omtrent onder meer GeenStijl.nl) van EUvsDisinfo rectificeert, alsook een verwijzing naar sociale media waarop EUvsDisinfo aangaf er volledig naast te zitten in dit geval. Als dat niet is gebeurd, is de Europese Commissie bereid dat alsnog te doen en dat op de frontpage kenbaar te maken? Zo nee, waarom niet? In hoeverre onderscheidt de Europese Commissie zich dan van producenten van nepnieuws? Is de Europese Commissie bereid de door haar benadeelden schadeloos te stellen voor de door die benadeelden gemaakte (juridische) kosten? Zou dat niet fatsoenlijk zijn?

De leden van de vaste commissies voor Justitie en Veiligheid, Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, en Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning kijken met belangstelling uit naar de antwoorden van de Europese Commissie en ontvangen deze graag zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen drie maanden na dagtekening van deze brief.

Voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid
A.W. Duthler

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat/
Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
A.M.V. Gerkens

Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge
Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning
J.W.M. Engels

⁸ Kamerstukken I 2017/2018, 34 970, C, p.12.